

Svoboda podle Jourové? Děkuji, nechci!

Vzpírá se protektorčině laskavému dobrodiní

Ladislav Jakl

- CZ24 News | 19. května 2023

ČESKO: Akt lze vylepšit tím, že se z něj udělá pietní akt. Demokracii zdokonalíme tím, že z ní uděláme lidovou demokracii. A svobodu slova posílíme tím, že ji zregulujeme Zákonem EU o svobodě médií. Opravdu?

Je až legrační, jak se nám tohle myšlení vrací vždy v úplně stejné podobě. Pečovatelé o naše dobro nikdy nic nového nevymyslí a nikdy nic starého nezapomenou. Co se osvědčilo v jiných řízených společnostech, musí se přece osvědčit i nyní.

Myslí si to například někdejší Češka a nyní eurokomisařka pro „hodnoty a transparentnost“ Věra Jourová. Nedávno si třeba postěžovala, že Twitter snižuje počet zaměstnanců a málo cenzuruje. Dopustila se přitom zajímavého přirovnání, které slýcháme od ochránců před ošklivými slovy docela často: „Situaci lze srovnat s jízdou po dálnici. Jezdíte po ní, a když překročíte rychlost, můžete jednoho dne přijít o řidičský průkaz,“ zahrozila například Elonu Muskovi.

No, každý absolvent práv (jako snad je paní komisařka), ale dokonce každý, kdo si jen zalistoval naší ústavou a její součástí – Listinou práv a svobod – musí vědět, že toto přirovnání je úplně nesmyslné.

V naší ústavě není nikde uvedeno, že svoboda pohybu autem je zaručena. Provoz na komunikacích je naopak velmi přesně předběžně reglementován zákony a dokonce i vyhláškami. Zato se v naší Listině práv a svobod v článku 17 výslovně praví, že „Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny“ (odst. 1), že „Každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu“ (odst. 2) a že „Cenzura je nepřipustná“ (odst. 3). Současně ale platí, že každý je zodpovědný za újmu, kterou spáchá na druhém, a to i slovem. Od toho máme ustanovení v tiskovém zákoně (institut tiskové opravy a omluvy), v občanském právu (institut peněžní i nepeněžní satisfakce) i v trestním právu (trestný čin pomluvy). Nikdo tedy nesmí předběžně omezovat svobodu slova, může pouze někoho činit odpovědným až za prokázanou újmu, kterou by dotyčný svým slovem způsobil nějaké osobě či subjektu.

Pokud by platila analogie se silniční dopravou, nesměly by existovat žádné dopravní předpisy, nikdo by nesměl nikoho preventivně omezovat, jak má jezdit a jaká pravidla má při jízdě dodržovat. Pouze by byl každý činěn zodpovědným za škodu na majetku či zdraví až poté, co by svou jízdou takovou škodu způsobil. Chápe někdejší česká právnička ten rozdíl?

Nechápání paní Jourové jde ale ještě dál. Vysvětlovala novinářům, že chystaný zákon EU „O svobodě médií“ prý svobodu jen posílí, i když se to podle ní „alarmistům“ mezi vydavateli nedaří vysvětlit. Vydavatelé podle Jourové nechtějí chápat, že by se na ně měla vztahovat chystaná euroregulace.

No, nechápání tu lze shledat spíše na její straně. Zákonem, a už vůbec ne nějakou euroregulací nelze svobodu slova posilovat. Prostě proto, že nic takového žádný zákon neumí a naše ústava to ani neumožňuje. Podle ústavy (odst. 4 již zmíněného článku 17 Listiny práv a svobod) lze svobodu slova zákonem pouze omezit: „Svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých,

bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.“ Zákonodárce by tedy navíc musel prokázat, že omezení svobody slova je nezbytné v duchu tohoto odstavce, jinak by takový zákon musel být shledán protiústavním.

Je dobře, že v obrazárnách místo aktů nepředvádějí pietní akty. Je dobře, když panuje demokracie a ne lidová demokracie. Je dobře, že svoboda slova je chráněna ústavou a že místo ní není dosud zavedena „posílená“ svoboda podle receptu kuchařky Jourové. I když se nám podobný pokrm leckteří ochránci našeho dobra snaží servírovat stále častěji.

AUTOR: Ladislav Jakl

[ZDROJ](#)